

Na temelju članka 23. Statuta Financijske agencije od 14. siječnja 2002. (broj: 288/2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 1. veljače 2002. (broj: 288/02-3), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 13. studenog 2003. (broj: 3577/03-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 26. listopada 2004. (broj: 5332/04-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 6. prosinca 2005. (broj: 7674/05-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 10. srpnja 2009. (Klasa: 010-00/09-03/1, Ur.broj: 01-09-2) i Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 25. studenog 2009. Klasa: 010-00/09-03/2, Ur.broj: 01-09-2) i prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke O.br.: 203-091/06-23/BV od 6. lipnja 2023., sukladno članku 30. stavka 1. Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava, Uprava Financijske agencije donosi

Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava

Članak 1.

- (1) U članku 1. Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava (u daljnjem tekstu: Pravila) mijenja se stavak 1. tako da glasi:
„(1) Ovim Pravilima rada EuroNKSInst platnog sustava (u daljnjem tekstu: Pravila) uređuju se standardizirani postupci, pravila i način rada platnog sustava EuroNKSInst (u daljnjem tekstu: EuroNKSInst ili sustav) i to:“
- (2) U stavku 1. alineji devetoj iza riječi „na teret“ dodaju se riječi „i u korist“.
- (3) U stavku 1. alineji jedanaestoj iza riječi „na teret“ dodaju se riječi „i u korist“.

Članak 2.

- (1) U članku 2. Pravila mijenja se stavak 1. tako da glasi:
„(1) EuroNKSInst je platni sustav za obradu platnih transakcija instant kreditnih transfera u eurima (u daljnjem tekstu: platne transakcije) u gotovo realnom vremenu.“
- (2) Dodaju se novi stavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:
„(3) Platne transakcije koje EuroNKSInst izvršava između sudionika smatraju se nacionalnim platnim transakcijama.
- (4) Platne transakcije između sudionika EuroNKSInst-a i pružatelja platnih usluga koji ne posluju u Republici Hrvatskoj, a dostupni su u platnom sustavu TARGET Instant Payment Settlement kojim upravlja Europska središnja banka (u daljnjem tekstu: TIPS) smatraju se prekograničnim platnim transakcijama koje EuroNKSInst obrađuje i prosljeđuje na izvršenje u TIPS u skladu s Operativnim uputama.
- (5) Nacionalne platne transakcije između sudionika EuroNKSInst-a i pružatelja platnih usluga koji posluju u Republici Hrvatskoj, a nisu sudionici EuroNKSInst-a, ali su dostupni u sustavu TIPS, smatraju se nacionalnim platnim transakcijama izjednačenim s prekograničnim platnim transakcijama koje EuroNKSInst obrađuje i prosljeđuje na izvršenje u TIPS u skladu s Operativnim uputama.
- (6) Fina osigurava tehničku interoperabilnost EuroNKSInst-a tako da omogućuje izvršavanje prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija povezivanjem sa sustavom TIPS koji izvršava zaprimljene platne transakcije u skladu sa svojim pravilima rada, na način opisan u Operativnim uputama.“

Članak 3.

- (1) U članku 3. stavku 6. Pravila broj „24“ zamjenjuje se brojem „26“.
- (2) U stavku 7. broj „22“ zamjenjuje se brojem „24“, a broj „23“ brojem „25“.
- (3) Stavak 8. mijenja se i glasi:
„(8) Fina je dužna ispunjavati i sve ostale obveze koje za nju proizlaze iz Pravila i Odluke o pravilima rada sustava TARGET-HR te ostalih propisa.“

Članak 4.

- (1) U članku 5. stavku 1. Pravila mijenja se alineja treća tako da glasi:
„otvoren namjenski novčani račun u TIPS usluzi sustava TARGET (u daljnjem tekstu: TIPS DCA)“.
- (2) U stavku 1. dodaje se nova alineja četvrta koja glasi:
„-da je sudionik SCT Instant sheme“.
- (3) U stavku 1. dosadašnje alineje četvrta i peta postaju nove alineje 5. i 6.
- (4) U stavku 1. mijenja se nova alineja peta tako da glasi:
„-da prema ocjeni Fine ne predstavlja rizik za stabilan i siguran rad EuroNKSInst-a“.
- (5) U stavku 1. mijenja se nova alineja šesta tako da glasi:
- „-da je uspješno provedeno testiranje kojim se dokazuje sposobnost za sudjelovanje u EuroNKSInst-u.“
- (6) U stavku 2. riječ „pete“ zamjenjuje se riječju „šeste“.
- (7) Na kraju stavka 3. dodaju se riječi „u roku koji odredi Fina.“

Članak 5.

Iza članka 5. Pravila dodaje se naslov i novi članak 5.a koji glase:

„Prava i obveze Fine kao inicijatora poruka“

Članak 5a.

- (1) Sudionik EuroNKSInst-a može ovlastiti Finu da u ulozi inicijatora poruka (engl. *Instructing party*) u njegovo ime razmjenjuje poruke s TIPS-om na način opisan u Operativnim uputama.
- (2) Poruke koje Fina razmjenjuje s TIPS-om u ime sudionika EuroNKS-a uzimaju se kao da ih je sudionik EuroNKSInst-a poslao u TIPS i/ili primio od TIPS-a.
- (3) Fina je dužna primljene poruke odmah obraditi i proslijediti u TIPS ili sudioniku EuroNKSInst-a. Fina ne odgovara ako je sudionik dostavio u EuroNKSInst neispravnu poruku.
- (4) Oblik (format), sadržaj i način obrade poruka iz stavka 1. ovog članka detaljnije su uređeni Operativnim uputama.“.

Članak 6.

- (1) U članku 8. stavku 3. alineji šestoj Pravila riječ „nalog“ zamjenjuje se riječju „poruka“.
- (2) U alineji osmoj iza riječi „izvještaji“ dodaju se riječi „iz EuroNKSInst-a“.
- (3) U stavku 3. dodaje se nova alineja deveta koja glasi:
- „ - opcionalne poruke iz TIPS-a.“.
- (4) U stavku 4. iza riječi „iz stavka 3.“ dodaju se riječi „alineja od prve do osme“.
- (5) Dodaje se novi stavak 5. koji glasi:
„(5) Oblik (format) i sadržaj poruka iz stavka 3. alineje devete ovog članka detaljnije su opisani u dokumentaciji TIPS sustava, a način njihove obrade u EuroNKSInst-u detaljnije je uređen Operativnim uputama.“

Članak 7.

U članku 9. Pravila iza riječi „kreditni transferi“ dodaju se riječi „između sudionika“, a riječi „u EuroNKSInst-u“ zamjenjuje se riječju „EuroNKSInst-a“.

Članak 8.

Na kraju naslova iznad članka 10. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u“.

Članak 9.

U članku 10. Pravila mijenjaju se stavci 3., 4., 5., 6., 7. i 8. tako da glase:

„(3) U svrhu osiguranja pokrića za izvršenje instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u, sudionici izdvajaju novčana sredstva sa svog TIPS DCA-a na tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR u skladu s Pravilima i Operativnim uputama.

(4) Novčana sredstva koja je sudionik EuroNKSInst-a izdvojio na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR u svrhu izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u jesu imovina sudionika EuroNKSInst-a.

(5) Novčana sredstva koja sudionici EuroNKSInst-a uplate na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR za potrebe izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u mogu se koristiti samo u tu svrhu u skladu s člankom 11. Pravila.

(6) Svaka uplata sudionika EuroNKSInst-a na TIPS tehnički račun Fine u sustavu TARGET-HR za potrebe izvršenja instant kreditnih transfera u EuroNKSInst-u je prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa sudionika.

(7) Svaki povrat novčanih sredstava sudionika s njegovog obračunskog računa na njegov TIPS DCA je prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa sudionika.

(8) Fina je dužna na zahtjev sudionika EuroNKSInst-a izvršiti prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tog sudionika.“

Članak 10.

Na kraju naslova iznad članka 11. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u“.

Članak 11.

(1) U članku 11. Pravila mijenja se stavak 1. tako da glasi:

(1) Instant kreditni transferi između sudionika EuroNKSInst-a izvršavaju se pojedinačno (jedan po jedan) i kontinuirano.“

(2) U stavku 4. iza riječi „kreditnih transfera“ dodaju se riječi „između sudionika“.

(3) Stavak 6. pod a) mijenja se i glasi:

„a) naloga za instant plaćanje tog sudionika sve do primitka informacije o prihvaćanju ili odbijanju naloga za instant plaćanje ili isteka vremena njegovog izvršenja“.

(4) U stavku 6. pod b) riječi „RTGS DCA“ zamjenjuju se riječima „TIPS DCA-a“.

Članak 12.

Na kraju naslova iznad članka 12. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u“.

Članak 13.

(1) U članku 12. Pravila mijenja se stavak 1. tako da glasi:

„(1) Instant kreditni transfer između sudionika EuroNKSInst-a izvršit će se ako:“.

(2) U stavku 1. alineji drugoj broj „23“ zamjenjuje se brojem „25“.

Članak 14.

U članku 13. stavku 1. Pravila riječ „izvršavanje“ zamjenjuje se riječju „obradu“.

Članak 15.

Na kraju naslova iznad članka 14. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u“.

Članak 16.

U članku 14. stavku 3. Pravila riječ "namiruje" zamjenjuje se riječju „izvršava“.

Članak 17.

Na kraju naslova iznad članka 15. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u“.

Članak 18.

- (1) U članku 15. stavku 1. b) Pravila broj „23“ zamjenjuje se brojem „25“.
- (2) U stavku 1. c) briše se riječ „ovih“.
- (3) Mijenja se stavak 2. tako da glasi:
„(2) Poruka za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa je tehnički ispravna ako udovoljava obliku (formatu) i sadržaju poruke iz stavka 8. ovoga članka.“
- (4) Stavak 3. se briše, a dosadašnji stavci 4., 5., 6. 7., 8. i 9. postaju novi stavci 3., 4., 5., 6., 7. i 8.
- (5) U novom stavku 3. brišu se riječi „u „EuroNKSInst-u““.
- (6) U novom stavku 6. brišu se riječi „ili odobrenju“.
- (7) Novi stavak 7. mijenja se i glasi:
„(7) Sustav odbija poruku za prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka i o tome odmah obavještava sudionika.“

Članak 19.

Dodaje se naslov i novi članak 16. Pravila koji glase:

„Uvjeti, oblik (format) i sadržaj te način izvršenja poruke za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa u EuroNKSInst-u“

Članak 16.

- (1) Poruka za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa koju sudionik šalje u EuroNKSInst obradit će se u sustavu i proslijediti u TIPS ako:
 - a) je poruka za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa tehnički ispravna
 - b) je sudionik ovlastio Finu da u ulozi inicijatora poruka proslijedi poruku u TIPS u skladu s Operativnim uputama
 - c) je zadana u skladu s Rasporedom rada sustava TARGET.
- (2) Poruka za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa je tehnički ispravna ako udovoljava obliku (formatu) i sadržaju iz stavka 6. ovog članka.
- (3) Poruke za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa se potpisuju elektroničkim potpisom.
- (4) Sudionik dobiva potvrdu o izvršenom odobrenju obračunskog računa sudionika.
- (5) Sustav odbija poruku ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka i o tome odmah obavještava sudionika.

- (6) Oblik (format) i sadržaj poruke i način izvršenja poruke za prijenos likvidnosti u korist obračunskog računa u EuroNKSInst-u detaljnije su uređeni Operativnim uputama.“

Članak 20.

Dodaje se naslov i novi članak 17. Pravila koji glase:

„Obrada prekograničnih instant kreditnih transfera“

Članak 17.

- (1) Prekogranične i s njima izjednačene nacionalne poruke za izvršenje instant kreditnih transfera (nalog za instant plaćanje i pozitivan odgovor na opoziv naloga za instant plaćanje) obradit će se u EuroNKSInst-u i proslijediti u TIPS ako:
- je platna poruka za izvršenje instant kreditnog transfera tehnički ispravna u skladu s Operativnim uputama
 - ako je primatelj instant kreditnog transfera dostupan u TIPS-u.
- (2) Prekogranične i s njima izjednačene nacionalne poruke za izvršenje instant kreditnih transfera izvršavaju se na TIPS DCA-u sudionika.
- (3) Sudionik dobiva potvrdu o izvršenoj odnosno neizvršenoj namiri instant kreditnog transfera u skladu s Pravilima SCT Inst platne sheme i Operativnim uputama.
- (4) EuroNKSInst odbija platnu poruku za izvršenje instant kreditnog transfera ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka i o tome odmah obavještava sudionika.“

Članak 21.

Dosadašnji članci 16., 17., 18., 19., 20., 21. 22., 23. 25., 25., 26. 27., 28., 29. 30. i 31. postaju novi članci 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. 32. i 33.

Članak 22.

- (1) U članku 18. stavku 1. Pravila mijenja se alineja prva tako da glasi:
- „-način ispunjavanja tehničkih uvjeta za sudjelovanje iz članka 5. stavka 1. alineje prve, druge i šeste Pravila u skladu s Operativnim uputama“.
- (2) U stavku 1. alineji četvrtoj ispred riječi Pravila“ dodaju se riječi „alineje od prve do osme“.
- (3) U stavku 1. alineji petoj iza riječi „ na teret“ dodaju se riječi „i u korist“, a iza rednog broja „15.“ dodaju se „i 16.“.
- (4) U stavku 1. alineji šestoj broj „19“ zamjenjuje se brojem „21“, a broj „20“ brojem „22“.
- (5) U stavak 1. dodaju se nove alineje sedma i osma koje glase:
- „-postupak informiranja sudionika o izvršenju naloga za prijenos likvidnosti iz članka 22. Pravila
- izvanredne situacije i postupanje u slučaju izvanrednih situacija“.
- (6) U stavku 1. dosadašnja alineja sedma postaje nova alineja deveta u kojoj se broj „27“ zamjenjuje brojem „29“.

Članak 23.

Na kraju naslova iznad članka 21. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u i TIPS-u“.

Članak 24.

- (1) U članku 21. stavku 1. i 2. Pravila broj „7“ zamjenjuje se riječju „osme“.
- (2) Stavak 3. mijenja se i glasi:
„(3) Sudionik na kraju obračunskog dana u sustavu TARGET i na kraju obračunskog dana u EuroNKSInst-u, putem poruke iz članka 8. stavka 3. alineje devete Pravila, dobiva izvješće o namirenim instant kreditnim transferima i stanju na svom obračunskom računu te o svim porukama koje je razmijenio s TIPS-om putem EuroNKSInst-a.“
- (3) Na kraju stavka 5. dodaju se riječi „bez odgađanja“.
- (4) Stavak 6. se briše.

Članak 25.

- (1) U članku 22. stavku 1. retku prvom Pravila iza riječi „na teret“ dodaju se riječi „i u korist“, a u retku trećem broj „7“ zamjenjuje se riječju „osme“.
- (2) U stavku 2. retku drugom broj „8“ zamjenjuje se riječju „devete“.
- (3) U stavku 3. retku trećem, riječi „alineje 8.“ Zamjenjuju se riječima „alineje devete“.
- (4) Na kraju stavka 5. dodaju se riječi „bez odgađanja“.
- (5) Stavak 6. se briše.

Članak 26.

Na kraju naslova iznad članka 23. Pravila dodaju se riječi „u EuroNKSInst-u“.

Članak 27.

- (1) U članku 24. Pravila briše se stavak 1.
- (2) Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju novi stavci 1., 2., 3. i 4.
- (3) U novom stavku 3. iza riječi „točke 2.“ dodaje se zarez i redni broj „3.“.
- (4) Novi stavak 4. mijenja se i glasi:
„(4) HNB bez odgađanja obavještava Finu o potrebi ponovnog omogućavanja obračuna platnih transakcija sudioniku kojem je privremeno obustavljeno plaćanje prema stavku 1. ovog članka čim sazna za prestanak razloga za onemogućavanje obračuna.“

Članak 28.

Mijenja se naslov iznad članka 25. Pravila tako da glasi:

„Obustava izvršenja instant kreditnih transfera i blokada obračunskog računa u EuroNKSInst-u“.

Članak 29.

- (1) U članku 25. stavku 1. pod a) Pravila, riječi „članka 22. stavka 2.“ zamjenjuju se riječima „članka 24. stavka 1.“.
- (2) U stavku 1. pod b), riječi „članka 22. stavka 4.“ zamjenjuju se riječima „članka 24. stavka 3“.
- (3) Stavak 3. mijenja se i glasi:
„(3) Odmah nakon privremene ili trajne obustave izvršenja instant kreditnih transfera na teret i u korist obračunskog računa sudionika u EuroNKSInst-u, Fina izvršava prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa sudionika na način da odobri TIPS DCA tog sudionika i to u iznosu raspoloživih sredstava na obračunskom računu sudionika u trenutku te obustave. U svrhu ovog stavka iznos raspoloživih sredstava na obračunskom računu sudionika uključuje i iznos rezerviranih novčanih sredstava iz članka 11. stavka 6. Pravila za naloge koji su odbijeni nakon obustave izvršenja instant kreditnih transfera.“

(4) U stavku 5. riječi „članka 22. stavka 2.“ zamjenjuju se riječima „članka 24. stavka 1.“.

Članak 30.

Članak 26. Pravila mijenja se i glasi:

„Fina će po nalogu HNB-a obustaviti izvršenje instant kreditnih transfera na teret obračunskog računa sudionika blokadom terećenja obračunskog računa.“

Članak 31.

- (1) U članku 27. stavku 1. retku drugom Pravila, riječi „22. stavaka 2. i 4.“ zamjenjuju se riječima „24. stavaka 1. i 3.“, u retku trećem broj „23“ zamjenjuje se brojem „25“, a u retku petom riječ „RTGS“ zamjenjuje se riječju „TIPS“.
- (2) Stavak 2. mijenja se i glasi:
„(2) Fina isključuje iz EuroNKSInst-a sudionika u slučaju prestanka Ugovora iz članka 5. stavka 6. Pravila i to s trenutkom nastupa prestanka Ugovora.“
- (3) Stavak 4. mijenja se i glasi:
„(4) Neposredno prije isključenja sudionika prema stavku 2. ovog članka, Fina će izvršiti prijenos likvidnosti na teret obračunskog računa tog sudionika na način da se tereti TIPS tehnički račun Fine, a odobrava TIPS DCA tog sudionika. U svrhu ovog stavka iznos raspoloživih sredstava na obračunskom računu sudionika uključuje i iznos rezerviranih novčanih sredstava iz članka 11. stavka 6. za naloge koji su odbijeni nakon nastanka razloga za isključenje iz stavka 2. ovog članka.“
- (4) Stavak 5. postaje stavak 6., a stavak 6. postaje stavak 5.

Članak 32.

U članak 28. Pravila dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Fina ne odgovara za štetu u mjeri u kojoj je štetu uzrokovao sudionik ili upravitelj TIPS-a, pružatelji mrežnih, telekomunikacijskih i drugih usluga za koje je potrebno ili je uobičajeno da ih obavljaju treće osobe ili u mjeri u kojoj šteta nastane zbog vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih događaja koje Fina nije mogla spriječiti, izbjeći ili otkloniti.“

Članak 33.

U članku 30. retku prvom Pravila, iza riječi „Sudionici“ dodaje se riječ „EuroNKSInst-a“.

Članak 34.

Dodaje se naslov iznad novog članka 34. Pravila i novi članak 34. koji glase:

„Prijelazne i završne odredbe“

Članak 34.

Fina objavljuje pročišćeni tekst Pravila na svojim internetskim stranicama u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu izmjene i/ili dopune Pravila.“

Članak 11.

Ova Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada EuroNKSInst platnog sustava stupaju na snagu 24. lipnja 2023. godine.

Zagreb, 14.06.2023.

Klasa: 450-04/23-01/1

Ur. broj: 118-03-03-23-71

predsjednik Uprave
mr. sc. Dražen Čović

